

Перекладати і в ереспавані:
дештафт Uim - Дован
Виходять двічі на тиждень:
у середу і суботу.

Детальний: Authorized by European
Comm. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 3037 - DEC-AGO - 11, März 1948
Гроші пересилати: Bankkonto
Nr. 01714 Bayerische Hypothek-
und Wechselbank, Filiale Neu-Ulm.

Українські
ВІСТІ

Ukrainische Zeitung
Verlags- und Vertriebs-
gesellschaft ULM (Dachau)
Vertrieb: Mittelhoch- und
Niederdeutschland
Literatur: Authorized by European
Comm. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 3037 - DEC-AGO - 11, März 1948

Кінець союзу Контрольної
Ради?

БЕРЛІН (РШГ, Радіо-Бероюнстер).
21 березня. На домашній совєтський
військовий губернатор Соколовського
союзу Контрольної Рада відбулася
спеціальне засідання. За пропозицією
Соколовського, обговорювалися два
питання: спільний польсько-
словацький меморандум про
ведо-статню депаніфікацію і демілітаризацію
в західних зонах і совєтський
меморандум чому, мовляв, не поінформовано
Контрольну Раду про наслідки лондон-
ського нарад США, Великобританії й
Франції.

Після того, як Клей і Робертсон на
друге питання відповіли, що в Лондоні
остаточних рішень ще не внесено,
Соколовський разом з своєю делегацією
залишили зал засідань. В Берліні
висловлюють сумнів, чи Контрольна
Рада існує, чи поведінка Соколов-
ського означає її кінець.

Видалення 11 „советських“
з Франції

ПАРИЖ (Наф.). 20 березня. Як
виходить з одного комюнікату фран-
цузького міністерства внутрішніх
справ, 11 совєтських громадян на-
казано залишити Францію. Цей захід
пов'язаний тим, що „Союз совєт-
ських громадян“, розпущений 15 грудня
1947 р., так само утворився знову. Одно-
часно заарештовано головного редак-
тора колишнього часопису „Советський
патріот“ проф. Одієн та 10 інших
осіб, що перебували в його примі-
щенні.

Амністія в східній зоні

БЕРЛІН (БП). 19 березня. З нагоди
століття березневої революції 1848 р.
совєтська військова адміністрація в
Німеччині оголосила загальну амністію
для всіх осіб, що були засуджені до
однорічного ув'язнення.

З Берліну звільні 1 600 осіб

БЕРЛІН (Дена). 18 березня. Як
видно з даних, що їх збрала соціял-демократична
партия, лише останніми місяцями
з Берліну звільні 1 600 осіб. Обставини,
за яких вони звільні, дають привід
припускати політичне переслідування.
Так заявив на одній пресовій конфе-
ренції директор американської військо-
вої влади полковник Говлі.

Відгуки на промову Трумена

Коментарі світової преси насвітлю-
ють ситуацію, що створилася
наслідком промови Трумена.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ. „Хто ворог?
— запитує“ Дейвід Мейл і відпо-
відає: Трумен відверто сказав, що
Росія його одвертість освіжає.
„Трумен не міг вибрати для свого
заклику ліпшого часу; наслідок
став відчутним відразу ж як за
кордоном, там і в самих США.
Відгуки в Америці досить неспе-
ревичий доказ того, що американ-
ський народ, нарешті, ладен пере-
брати на себе відповідальність, яка
припадає йому силою обставин його
могутності“, — пише „Ньюс Кро-
нік“.

ФРАНЦІЯ. За зниктюм органів
крайніх лівих, вся преса вважає
промову Трумена за потрібний крок
до забезпечення миру. „Ль Епок“
гадає, що світова історія пішла б
цілком іншими шляхами, якби 1914,
1933, 1938 і 1939 рр. говорився
з боку союзників мовою, подібною
до висловлювань Трумена.

ІТАЛІЯ. Тоді, як комуністичні
преси намагаються залякувати Тру-
мена як „підпалювача війни“, ор-
гани інших партій називають його
оборонцем демократії. „Джорналь
д'Італія“ заявив: Трумен записав,
що США ручаються за май-
бутнє Європи.

ГОЛЛЯНДІЯ. „Гед Дегблз“ вва-

Ревізія питання Палестини й Триєсту

Ініціатива Маршала—Недоцільність поділу Палестини—За повернення Триєсту Італії

ЛЕЙК САКСЕС (ЮП). 19 березня.
В п'ятницю США запропопу-
вали відкинути план поділу Пале-
стини, що його схвалила сесія ОН.
І віддати Святу Землю під опіку
ОН.

НЬЮ-ЙОРК (Радіо-Мюнхен,
РШГ). 21 березня. Державний сек-
ретар США Маршал заявив, що
він особисто запропопував Труме-
нові, щоб Америка змінила став-
лення до палестинського питання,
відхиливши план поділу і передавши
вотомість Палестину під опіку
ОН. США, мовляв, перевірили всі
можливості поділу і прийшли до вис-
новку, що за теперішніх обставин
це річ неможлива.

В своєму коментарі німецьке ра-
діо мотивує такий поворот у полі-
тиці США в питанні Палестини
тим, що „друг поділу був би по-
рогом арабів“. Музики ревізії цьо-
го питання—не засіб уникнути по-

них конфліктів на Близькому Сході.
ЕРУСАЛІМ (РШГ, Радіо-Мюн-
хен). 21 березня. Як заявив Давід
Бен Гуріон, жидівська держава іс-
нує й існуватиме. Нова постановою
США засадично не міняє ситуації
і не виключає можливості існуван-
ня жидівської держави в Палестині.

Арабський Верховний Комітет
літає нову постанову США. В світі,
мовляв, існує ще справедливість.
Араби влаштовують радісні демон-
страції.

ВАШІНГТОН (РШГ, Радіо-Мюн-
хен). 21 березня. В одній спільній
заяві США, Великобританії й
Франції пропонують ССРСР разом
з ними переглянути питання віль-
ного міста Триєсту і повернути
Триєст Італії. Своєю пропозицією
вони обгрунтовують тим, що Юго-
славія намагається трактувати свою
зону вільного міста як власну те-

риторію. За таких обставин не
можна гарантувати незалежності
міста. Отже, найдоцільніше повер-
нути Триєст Італії, щоб найліпше
задовольнити справедливі демокра-
тичні права населення.

НЬЮ-ЙОРК (РШГ). Американсь-
кий делегат при ОН В. Остін
звернувся до Триєте Лі з офіцій-
ним проханням схвалити повер-
нення Триєсту Італії.

ТРИЄСТ (Радіо-Бероюнстер). В
Триєсті висловилися італійські пра-
вороби. Відбуваються радісні демон-
страції.

МОСКВА (Зв'язистфункс). 22 березня.
Вже є перші повідомлення
Москви з приводу пропозиції США,
Англії й Франції повернути Триєст
Італії. Московське радіо заявило,
що основна мета пропозиції —
зробити враження на італійських
виборців, щоб 18 квітня вони „від-
дали свої голоси за реакцію“.

США стають у бойову позицію

Маршал доповнює промову американського президента — „Між свободою і тиранією“ — Дебати в військовому комітеті

САН ФРАНЦИСКО (Дена - Рой-
тер). 19 березня. Через два дні
після промови президента перед
обома палатами американського
Конгресу (новий текст на 3 стор.
— Ред.) міністер закордонних
справ Маршал, виступаючи в
Каліфорнійському університеті в
Берклі, сказав, що ніколи ще в
світовій історії ситуації в Європі так
не загрожувала американським іде-
алам та інтересам, як тепер. На
Середньому Сході, в Індонезії, Ки-

таї, Кореї і Південній Америці
становище так само критичне; не-
гайно американське рішення в цій
„несвітній боротьбі між свободою
і тиранією“ кінця потрібне. — до-
дав Маршал. Італії він дав зрозу-
міти, що комуністична перемога
позбавила б її американської еко-
номічної допомоги.

За повідомленням ББС, через
два години після промови Трумена
в військовий комітет відразу ж роз-
почав дебати з приводу вимоги
президента щодо відновлення загаль-
ної військової повинності. У чет-
вер міністер оборони Форрестел
попрохав Конгрес дати дозвіл на
запровадження діяльної сигналіза-
ційної повітряної служби і цивіль-
ної оборони. Він закликав сенат-
ський комітет збройних сил подати
законопроекти реалізації Тру-
менових пропозицій щодо військо-
вої повинності. Голова військово-
го комітету палати депутатів гадав,
що протягом одного року можна
буде покликати до війська при-
близно 1 мільйон осіб.

рігав присутніх, що з політичних
мотивів або для здобуття левітів
СССР може виступити на світовому
ринку і запропонувати свої
товари на умовах, з якими США
не можуть конкурувати.

Советський уряд, мовляв, уже
вдобрив до штики у свого населен-
ня харчові продукти, кидуючи його
на край голоду, щоб обмінити
товари на деліа. Офіційні повідом-
лення американського міністерства
зкордонних справ, згідно з якими
в ССРСР постали серйозні труднощі
з постачанням хліба, здається,
підтверджують висловлення Додда.
Як офіційно сповіщає американ-
ське міністерство, постачання хліба
в Москві зовсім розладналося;
це випливає з довгих черг перед
хлібними крамницями і в
голоді серед населення совєтської
столиці. Ці внища, однак, не мож-
на пояснити недостатніми запасами,
бо минулого року в ССРСР був ре-
кордний урожай. За припущу несподі-
ваної нестачі збіжжя в борони
офіційні спостерігачі вважали, що
внутрішні труднощі ССРСР. Як за-
явив американський сенатор, що
нестачу можна пояснити також,
мабуть, і тим, що Совети відкла-
дають запаси на „всичкий серйоз-
ний випадок“.

Торговельна угода Швай-
царія — ССРСР

МОСКВА (АП). 19 березня. Швай-
царія в ССРСР підписали в середу
торговельну угоду. Керівник швайцар-
ської делегації висловив з цього при-
воду „щільковате задоволення“. Про
подробні він не повідомив.

СССР пропонує Європі... хліб

ВАШІНГТОН (Дена — ІНС). 19
березня. На засіданні асигнаційно-
го підкомітету при палаті депута-
тів 16 березня державний секретар
американського міністерства
сільського господарства Н.Додд
подав до відома, що Советський
Союз пропонує комуністичним краї-
нам Європи збіжжя більше, ніж
могли б дати їм США. Додд засте-

Співвідношення армії США й ССРСР

ВАШІНГТОН (Дена-Ройтер). 19
березня. Представник американ-
ської армії в четвер тут заявив,
що чисельність совєтської армії ще
буде „набагато більшою“, ніж аме-
риканської армії. Нині американська
армія складається приблизно з
550.000 воїнів і збільшиться до
669.000 воїнів, якщо вона досягне
передбаченого рівня. Згідно з най-
новішими даними у Вашингтоні, —
сказав представник армії, — совєт-
ська армія, разом з частинами без-
пекки, складається з 3 мільйонів
воїнів, при чому до цього ще треба
додати 450.000 воїнів повітряних
збройних сил та 600.000 воїнів
морської флотії. Тим часом в
американських повітряних силах пе-
решталося тепер 360.000 воїнів, а в

морській флотії 392.000. Поза тим
у 8 сателітних державах під
совєтським контролем перебувають
100 дивізій, що разом становлять
приблизно 1,1 мільйона воїнів.

ПАРИЖ (Наф.). 20 березня. На
думку представника американської
армії, ССРСР має понад 14.000 бо-
йових літаків, готових до дії. Це
число втрачі переважно кількість
американських літаків, готових до
дії.

Таким чином, як довідуємось з
часопису „Нувець де Франс“, со-
ветська армія буде набагато силь-
нішою, якби навіть Советський
Союз злішив проголошений не-
давню план демобілізувати всіх
воїнів, за винятком рішників 1926-
1927 рр

Рефлексії днів

Вони надігас овець шкуру!

В одному німецькому часописі
нещодавно поміщено маркванту
карикатуру „Вони і козенята“: вона
вдирється до хліба, з другого боку
козенята последи відкирають внут-
рішні джерела (Великобританія,
Франція, Бельгія, Голляндія, Люк-
сембург); далі летить двоє ко-
зеня — коло нього півничка з
двома і двома (можлиа догадаю-
ться, що це, очевидно, Німеччина);
з других джерел, відхилиючи хлібну
(назив: США) розгублено висунув
голову коза; аніма під карикату-
рою підпис: „Учора ввечір — а сьогодні!“

Нехитра мораль цієї байки в її
модерному політичному відношенні
вона: треба вжити заходів, бо вони
ають спочатку козенят, а потім
добретяться й до кози.

Карикатура повиналає ще до від-
писання брессельського пакту і,
отже, до нової промови Трумена,
що сталося одного й того самого
дня — 17 березня. Але того таяж
дня, коли Трумен говорив про мо-
білізацію в США, щоб оборонити
мир від агресії, московське радіо
заговорило про... демобілізацію
в ССРСР. Більш того: нині двома
вхідна преса принесла повідом-
лення, що ССРСР пропонує нево-
муністичним державам... свої хліб.
Цялія, немов справді в казці!

Хочеться сповідатися, що „аго-
рашния казка“ сьогодні не отава
дасисто. Відвертий комуністич-
ний маневр тепер, очевидно, це
вдається, і Кремль ладен на інші
відступні заходи, щоб влізти при-
статі найліпшого західного обачати-
ли і денгах найліпших політиків. Ли-
ше виглядає совєтська „демобіліза-
ція“, читач може довідатися з ін-
шої замітки „Співвідношення ар-
мії США й ССРСР“. Цюжого совєт-
ських пропозицій продавати свій
хліб Західній Європі, то ми знає-
мо: „В ССРСР все можливе!“ Ми
добре пам'ятаємо 33-й рік, коли
мільйони українських селян гину-
ли з голоду, а Совети продавали
за кордоном за безцінь український
хліб.

Тому нова тактика Кремля ні
для кого не таємниця... Вони на-
дігас овець шкуру!

В.ІС.

Болгарсько-совєтський пакт

ЛОНДОН (АП) 19 березня. Як
повідомляють в п'ятницю деякі московське
радіо, в четвер у Кремлі, в присут-
ності Сталіна, підписано пакт про
дружбу і взаємодопомогу між ССРСР
та Болгарією. Договір побудований за
зраком інших східних пактів і вима-
гає військовою допомогу на випадок
німецької агресії або агресії з боку
якоїнебудь іншої держави, що може
привести до агресивної політики
Німеччини.

Геть від згубної неутральности — Консолідація Скандинавії

СТОКГОЛЬМ (ЮП). 19 березня.
Під час спільної маніфестації міні-
стер-президентів трьох скандина-
вських країн у Стокгольмі давсь-
кий міністер-президент Гелтофт
заявив, що скандинавські комуністи
знаходять слабкі, щоб учинити дер-
жавний переворот або революцію,
але можна побоюватися, що вони
намагаються підшукати еконо-
міку трьох країн і ситянуть несво-
боду на місцях праці та в проф-
спілках. За словами Гелтофта,
Данія поділяє ідеали Західної
Європи.

Наступ на столицю
Манджурії

НАНКІН (Дена-Ройтер). 19 березня.
Китайську комуністичну армію, чис-
ельністю 130 000 воїнів, сконцентровано
до вирішального веселого наступу на
столицю Манджурії Чанчунь.

Виборча церемонія Перона

БУЕНОС-АЙРЕС (ЮП). 18 березня.
В Буенос-Айресі приблизно Перона
здобула 113 198 голосів, соціялисти
40 431, радикали 39 076 і комуністи
17 195 голосів. Також у провінціях при-
близно Перона одержав найбільшу
кількість голосів.

SRDEČNĚ VÍTÁME...

(З нагоди зустрічі з найновішою еміграцією)

Події в Празі відбилися широким відгомном у цілому світі. Прага все ж таки знаходиться в центрі Європи. Це пізнали свого часу німці, коли знищили село Лідіце. Тоді цілий світ заговорив про німецьких варварів, хоч перед тим німці ніколи не мали десанта сія у Польщі та в Україні, й світ про це мовчав.

Це пізнають і більшовики. Коли самогубство Сарашника та Хвалдового в мільйони українських жертв штучного голоду не зробили такого розголосу в світі, як сьогодні самогубство Яна Масарика. Без задрожів і злоби до чехів констатуємо цей факт.

Не маємо ні краху аморалства з приводу подій в Чехо-Словаччині, навпаки: співчуття і розуміння до братнього слов'янського народу. Це співчуття виклало авторів цих рядків перо в руку, ново ж його словувало нав'язати особистий контакт з чинниками найсвіжішої чеської еміграції.

На шому місці висловлюємо жаль з приводу того, що іноді трапляється незрозуміла колізія, в яку потрапляє чеський народ. Ледве чи можна дивуватися чехам і гніватися на них за їхнє загальноплемінне русофільство. Невеличкий слов'янський народ, славе з усіх боків оточений німецьким морем, де ж має шукати опору, як не в могутнім "Руску"? А проте треба було спертися на чоловік, принаймні мішу своєю рівнорядний німецькому.

Тільки безпосередній контакт з Росією міг відкинути чехів від русофільства. І добре, що це вже сталося. Є ще одне завдання: щоб чехи зрозуміли, що не лише більшовики, а взагалі традиційний російський імперіалізм становить споконвічну небезпеку для відноснолюбних народів Європи і є такий, яким чехи його побачили в отих "ковчаржах" армії Маліновського. І треба, щоб оті твердження нових чеських емігрантів, що "були між ними (більшовиками) і добрі інтелектуальні люди, але то були переважно українці", — треба, щоб чехи зрозуміли, що це не вивалює...

Що, власне, в Чехо-Словаччині сталося? А стався справжній державний переворот, сталося те, що шляхом правдиво комуністично "Руске право" називає "чеською жовтневою революцією". Та обставина, що, крім правлячої комуністичної партії, є ще партія "соціалістична" (колишня "народно-соціалістична" партія Бенеша), партія "соціал-демократична" і "відова" (католицька) — нічого не доводить. У нас колись вже поруч КП(б)У існувала УКП (нока її не настріляли).

Генерали та крайові секретаріати некоммуністичних партій в Чехії обсаджено новими, надійними і вірними людьми. Комітети дій "переводити", на основі захоплених картетек, звістки в цих партіях, а кро тут більш тріх активних, викладають не тільки в партії, але й в службі і (що чехи особливо бачити відчувати) з квартири. При чім меблів такої "вечірньої" не слід носити з собою, бо на його місці правде військ, вірний "солдат" (го-карши), який не має бачити умовності спону нову квартиру. "Коло б не бачили той страх, сальний страх, який огортає всіх людей..." — каже мені нова чеська емігрант-журналіст.

Частка проводиться і в армії генерали — до пенсії, офіцери — платкою за три місяці наперед — і до пенсії... Так, так, все це нам відомо. Ми знаємо навіть, що й ота "пенсія" боком влізла генералам, і оту "платку" офіцери ледве чи встигнуть відомо зупинити. Ми знаємо ще більше: що даремно мільйонер Фірінгер хоче вислужити собі армію Бенеша, що даремно чини Яковича (міністер господар-

ства) втакує разом з юрбою секретаріат власної партії, що даремно Свобода і Бочек "на брюхе ползають" — все це їх нічого не може. Ніхто їм не подякує. А пізніше, коли плакатимуть, пригадають перед століттями складену приказку: "Москва сльозам не вірить". Ми знаємо, що "позиції", які вони собі здобувають, не будуть міцнішими від отих численних гірських "пам'ятників червоноармійцеві", що їх "своєтатно" поставляють майже у всіх сакверях Праги. Ми знаємо, що, якщо все піде "нормально",

дочекаємось ще "чистки" в самій компартії ЧСР...

Та не в тім річ. Нас цікавить і безпосередньо обходить те, що чеський народ прозрів, що чеський народ зрозумів, що не в Москві (червоної чи білій) треба шукати допомоги і рятунку, а насамперед у собі самому і в тих народів, які мають одлакову з чехами долю.

Москва, як і Берлін, відлічно імперіалістичні. Москва, як і Берлін, відлічно загроза всім народам, що знаходяться між Росією й Німеччиною. Між ними двома імперіалістами нема більш чи менш без-

печного, нема більш чи менш гуманного: обидва вони не тільки виключають вільне життя, культуру і господарську самостійність українців, поляків, чехів та інших народів, але й чигають на їхнє існування взагалі та лаяні їх навіть фізично знищити.

Цю загрозу мусять в одлаковій мірі зрозуміти румуни, українці, чехи, поляки, югослов'яни, болгаря, мадяри. А зрозумівши, не сміють пасивно чекати, доки їх одне по одному сьогодні ковтатиме ненажерлива Москва, а завтра може їхні педогризки перетравлюватиме

Берлін. Через обидва такої загрози ніяк не вільно цим народам далі плекати свої зріблі прикордонні саквери, свої міністурні "імперіалістичні", "говорю народів". Не йдеться тут про Львів чи Вілню, про сербів чи хорватів, про чехів чи словаків — але йдеться про саме існування усіх їх разом взятих. А "разом взяті" — вони репрезентують таку силу, через якою й Москва спільно з Берліном муситимуть спанятися, а кожний з них окремо й поготів.

Маємо історичне завдання: довести до спільного порозуміння наших народів, до спільної боротьби пліч-о-пліч за своє існування і до спільного забезпечення здобутої свободи.

У світі так завдає ніяк не вільно піддаватися ремінісценціям, пригадувати собі (а тим більше ще й розповідати чатачени) про зріблі, час роз'єднучі факти, хоч би як ці факти "просились на перо"... Навпаки, слід не лише сердечно привітати нових союзників у спільній боротьбі, але й по можливості допомогти їм порадою та добрим словом. А проте ми, хоч і не разом соди прийшли, то вертатимемося таки разом.

Отож srdečně vás vítáme, milí přátelé, a přejeme vám brzký návrat do osvobozené vaší krásné vlasti

—сердечно вас вітаємо та бажаємо вам швидкого повороту до звільненої вашої прекрасної батьківщини.
Павло КОТОВИЧ.

Міжнародний огляд

З перспективи одного року / З приводу річниці Труменової доктрини

Над всією дотеперішньою зовнішньою політикою західних союзників тяжать помилки часів Ятти і Потсдаму. Ще ваприкінці минулого року, після безуспішного закінчення Лондонської конференції, "Таймс" писав: "Угоди в Теграні, Ятти і Потсдамі дали російській політиці в Східній Європі свого роду міжнародно санкцію. Санкція була, що-правда, неясна, як неясним був вислів "демократія" в союзних заявах воєнного часу. Але оскільки врегулювання миру мало вражатись у зонах впливу, треба було рахуватися з тим, що росіяни в своїй зоні наповнитимуть політичні формули своїм власним змістом".

За словами "Нью-Йорк Таймсу" (від 3 березня ц. р.), "поступки, зроблені під советським тиском у Теграні і Ятти, відкрили двері советській політиці зволювання й експансії".

Співпраця між західними союзниками і советським тоталітарним режимом, політика залобрення Росії веда по суті до поступового самогубства демократії: західні демократичні мовчки зрікались принципу за принципом, бо вони не хотіли втрачати прихильності Кремля, тоді як Совєти не зробили ні найменшої принципової поступки супроти побачень демократичного табору. Як політика односторонніх поступок, як так звана "співпраця" була вигідна, нева річ, лише Москві і згубна для демократії.

Владаючи в слово "демократія" зовсім відмінний від західного поняття зміст, Сталін ніколи не додержувався договорів з союзниками і порушував їх порушував. Всупереч угодам він насаджував на західночеській війні у всіх країнах своїй зоні впливу уряду комуністичної меншости, навіть опозицію і запроваджуючи тоталітарні режими, пересував свої п'яті колонія далі. І все ж західні союзники ладні були співпрацювати. Але всі їхні намагання розбивались об саботаж, обставини і советську тактику зволювання. СССР зривав конференції в справі миру, роботу ООН, їх ініціативи і унеможливав відновлення єдиної Німеччини. Та цього було, очевидно, ще не досить. Щоб розкрити західним союзникам очі на воєну зриваючи советського імперіалізму, треба було майже всіх важких режімів взагалі і розчарувати Заходу, треба було советського тиску на Туреччину і ролізування війни комуністичних баки у Греції.

І швидко тоді, перед ладом небезпеки нової агресії, постала Труменова доктрина; 12. III. ц. р. минул рік, як американський президент звернувся до Конгресу з своїм знаменитим посланням про надання допомоги Греції й Туреччині, щоб вони могли протистояти советській агресії.

З перспективи одного року ясно видно слабі місця Труменової доктрини в її дотеперішній формі. Задумана як засіб оборони "мостових причіпків" проти комуністичного поширення, вона ще носить у собі відбиток традиційного американського ізоляціонізму. В цьому була її вузькість. (Але не пізком природна річ: Америка "за добу", стала першою світовою ве лискодержавою і, зрозуміло, не могла так одразу відчутти величезну відповідальність, що лягла на її плечі). Опорічна практика плочво показала, що "мостовими причіпками" голі спінити комуністичну лаву, бо вона шукатиме виходу в іншому місці.

Протягом цього часу Москва зробила багато. Кілька маркантих прикладів: вона утворила Комінформ, покінчила з усюкою опозицією в державах центрально-східної Європи, змонтувала східний блок, обслувавши своїх сателітів широкую мережу договорів.

Тим часом ситуація в Греції шни ледве чи набагато ліпша, ніж рік тому.

На символічному повороті

У лютому-березні ц. р. советська "холодна війна" досягла свого апогею. Кремль не тільки піліс до кульмінаційної точки шалену пропаганду проти "англо-американських імперіалістів", а й ініціював комуністичний державний переворот у Чехо-Словаччині.

Що найгірніше в московській грі, то це свідоме роздумування байки про "можливість нової німецької агресії". Як б договори СССР не укладав, він мотивує їх здебільшого небезпечкою "німецької агресії", і навіть Фінляндія він запропонував договір проти "можливої німецької агресії". Союзники теж спочатку понаїли на цей гачок: відома, як Берис радла свого часу укласти со-ромарічний пакт чотирьох, спрямований проти "можливої німецької агресії". Однак про цей пакт уже не згадують.

Незавжди леді в Празі і тиск на Фінляндію показале, звідки пасувається нова піліб. Світова громадськість уздрала на сполох. Сповід-

лось, що Америка скаже своє вирішальне слово застереження. Промова американського президента 17 березня, що ми її зрукуємо на третій сторінці, якраз і символізує собою рішучий поворот від безкопечних протестів і скарг до реальних обіцянок захистити зброєю Західну Європу від нових напасників. "Дейлі Мейл" називає промову Трумена чи не найбільшою в історії. Очевидно, час платонічних жестів і бездіяльного споглядання минав остаточно.

Симптоматично, що 17 березня сталась і друга визначна подія: в Брюсселі підписано пакт п'ятох західно-європейських країн: Великобританії, Франції, Бельгії, Голландії й Люксембургу. Таким чином західно-європейський союз, як протизага східному блоку, став реальнішим. У вступній частині учасники пакту зобов'язуються, між іншим, на випадок збройного нападу на одну з їхніх країн спільно допомагати їм усіма засобами.

З часом можна буде поширити цю угоду на 16 країн—учасників Маршалового плану.

Після промови Трумена можна думати, що американський Конгрес незабром таки затвердить програму економічної відбудови Європи. Якщо дос. в Конгресі буде опозиція проти Маршалового плану, то це пояснювалось головно сумнівом, чи справді цей план може стати ефективним оборонним засобом проти комунізму. Принаймні республіканський сенатор Дворжак твердив: "Доломога Європі—це назрид чи щось більше, ніж психологічна блокада, якою споруджують палероу заслому, щоб виключити дію залізної застави. Збройна сила є єдиною обороною проти заколотницьких та агресивних планів червоних".

Тож треба сподіватися, що реорганізація Західної Європи на оборону під назвою із Сходу піде швидким темпом. Для західних союзників вона означає поворот до активної оборони і конструктивної консолідації всіх демократичних сил проти сил тоталітаризму.

Стабілізація західного фронту "холодної війни"...

Як сказав один західний англійський лейборист, "холодна війна", що її провадить Совєти, ведеться за всіма правилами стратегії збройної війни. За його фігуральним висловом, західно-європейський фронт "холодної війни" тепер оснований фронт. Совєти вступають, союзники обороняються.

В наслідок підписання західно-європейського пакту, рішучої постанови Америка і бажаючі 16 країн Маршалового плану взаємно допомагати один одній можна сподіватися

стабілізації західно-європейського фронту холодної війни: Москва не йтимо тузи, де її чинять есергітний спротив! Важко сказати, кула спрямує вона тепер свої удари. Навпевне, шукатиме сабого місця. Це може бути північний фронт, бо вже тіль великого сусіда падає на маленьку Фінляндію. Це може бути також близько-східний, середньо-східний чи далеко-східний фронт. Розказовано було б адаватися у припущення.

Тим часом у своєму загалі

Австрія не піде шляхами ЧСР

ВІДЕНЬ (Дева-Ройтер). 15 березня. Австрія не піде шляхом Чехо-Словаччини. Подія в ЧСР — це серйозне застереження, але комуністи в Австрії становлять лише маргісному партію, вони їй репрезентовані ані в кабінеті, ані у виконавчих органах, — сказав австрійський бундесканцлер д-р Фільд. "Австрія — це немом дитина батьків, що живуть у шлюбній розлуці." З одного боку, її б'ють, а з другого боку, дають їй притулок. Через те, за словами бундесканцлера, не дивно, що Австрія шукає притулку і ливиться на Захід.

Страйки в США

ЛОНДОН (БЕС). 16 березня. Понад положена 400 000 шахтарів американських копалень бурого вугілля розпочали вчора страйк. Вони вимагають рошти на старість розміром 100 доларів місячно. В Чикаго сьогодні вранці за страйкували 100 000 робітників м'ясних заводів. Президент Трумен утворив спеціальний комітет для розслідування вимог.

Регистрація англійських комуністів і фашистів

ЛОНДОН (АП). 16 березня. В Нижній палаті британській міністер-президент Етлі оголосив про існуєне видалення всіх комуністів з урядових установ, що мають справу з державними таємницями. Вони будуть переміщені в інші відділи установ і міністерств.

ЛОНДОН (Радио-Мюнхен). 17 березня. Всі англійські фашисти й комуністи підлягають спеціальній реєстрації.

Кремль випробуванями методами безперечно провадитиме далі пропси комуністичного "гладкшальтунгу", бо цей "внутрішній фронт" для СССР потенційно найбезпечніший. Тому прикро вражають залва деяких консервативних європейських кіл: мовляки, Європа мусить рятувати те, що ще можна врятувати. Така настанова в своїй засаді помилкова. Захід не сміє скреслювати з своїх активів величезного антикомуністичного масиву за залізною заслоною, що висів на своїх плечах перемогом над гітлерієським фашизмом, а завтра стане, мабуть, вирішальним союзником у боротьбі з комуністичним ворогом людства.

А. РОМАШКО.

«У світовій історії є часи, коли мудріше діяти, ніж зволікати»

Велика програмова промова президента Трумена перед обома палатами Конгресу 17 березня ц. р.

Я тут сьогодні для того, щоб поінформувати Вас про критичну ситуацію в Європі і рекомендувати Вам важкі заходи. В Європі відбуваються швидкі зміни, що загрожують нашій безпеці політичній і безпеці нашої країни. Постає шораз більша небезпека для держав, що прагнуть зберегти такий державний устрій, який гарантує їхнім громадянам свободу. Сполучені Штати серйозно стурбовані тим, щоб свобода в цих країнах не загинула. Життєвоважливе питання для нас — це діяти, щоб зберегти умови, за яких ми можемо досягти довготривалого миру — стало великим завданням нашої держави. З часу закінчення найбільшої з усіх воєн минуло майже три роки, а миру і стабілізації так і немає.

Звичайно, ми знали, що кінець воєнних дій не принесе автоматичного врегулювання проблем, що постають із війни. Після закінчення боїв відновлення миру було завжди важкою справою, і навіть яби всі союзники другої світової війни були одностайні в своєму бажанні побудувати справедливий і чесний мир, то й тоді треба було б подолати великі труднощі, щоб досягти цієї мети.

Але сьогодні міжнародна ситуація — це, насамперед, не наслідок закономірних труднощів, що настають після кожної великої війни. Найперше її треба віднести на рахунок того факту, що одна держава не тільки відмовилась співпрацювати у створенні справедливого і чесного миру, а й навіть активно намагалась — що ще тим гірше — перешкодити цьому.

ДОБРІ НАМІРИ Й ОН

Перебіг подій Конгресові знайомий. Ви знаєте ширі і терпеливі спроби демократичних націй шляхом переговорів та угол знати налізні основи миру. В різних частях світу відбувались конференції за конференцією. Ми намагались всі питання, що постали наслідком війни, регулювати на такій основі, яка дозволяла б побудувати справедливий мир. Вам знає перешкоди, що стояли на вашому шляху. Минуле встало тут як пам'ятник добрим намірам і частоті демократичних країн світу. Угоди, що ми їх досягли, могли б стати підвалиною справедливого миру, яби всі їх дотримувались, хоч би й як вони були недосконали. Але не всі їх дотримувались. Одна держава постійно ігнорувала і порушувала їх.

Конгресові знавний також розвиток Об'єднаних Націй. Більшість країн світу ввійшло до Об'єднаних Націй, щоб подумати світовий лад на основі закону, а не сили. Більшість країн-членів шире підтримували Об'єднані Нації і чесно прагнули, щоб ОН стали міцнішими і діяльнішими.

СОВЕТСЬКА АГРЕСІЯ НА СХОДІ

Проте, одна держава, постійно зловживаючи ветою, весь час гальмувала роботу Об'єднаних Націй. Протягом понад 2 роки вона чинила своє вето на 21 рішення ОН. Але це ще не все. З часу припинення боєвих дій Советський Союз і його агенти потонули незалежність і демократичний характер широго ряду країн Східної і Середньої Європи. Цей беззастережний спосіб дій, цей відвертий намір поширити своє панування на решту вільних націй Європи був причиною, що виклала теперішню критичну ситуацію в Європі.

Трагічний кінець Чехо-Словацької республіки завдав тяжкого удару всьому цивілізованому світові. Тепер починається тиск на Фінляндію, що означає небезпеку для всього Скандинавського півострова. Бразилія віддала на поталу безпосередніх

військових нападів з боку повстанців, що їх активно підтримують сусідні країни з комуністичною домінують. В Італії комуністична меншість рішучо й агресивно намагається захопити контроль над країною. Методи різні, але схема зате завжди однакова.

ОБ'ЄДНАННЯ ВІЛЬНИХ НАЦІЙ ЄВРОПИ

Перед обличчям цієї шораз більшої небезпеки можна було констатувати підбальорюючі ознаки: вільні нації Європи тісніше об'єднуються між собою в інтересах свого економічного добробуту і спільної оборони своєї свободи. В галузі економіки спостерігається рух у напрямі до взаємної самопомогі, щоб створити передумови, необхідні для збереження вільних інституцій. У Парижі зібрались знову 16 націй, учасників програми європейської відбудови, щоб заслувати спільну організацію, що працюватиме для економічного відновлення Західної Європи.

Сполучені Штати всіляко підтримують прагнення цих націй відвоювати наслідки війни і відновити здорову світову економіку. Коли я в грудні мин. року подав Конгресові цю програму, я підкреслював необхідність діяти негайно. З того часу всі події в Європі підтверджують велику конетність невідкладного запровадження цих заходів.

Советський Союз і його сателіти були запрошені взяти участь в європейській програмі відбудови. Вони відкинули запрошення.

Крім того, вони заявили про своє вороже ставлення до програм і в агресивний спосіб намагались її знищити. Вони вбачають у цій головну перешкоду для своїх намірів поневолити європейські народи. Вони не бажать ніякої американської допомоги для Європи, вони навіть не бажать, щоб 16 європейських країн, співпрацюючи, допомагали одна одній.

ЕКОНОМІЧНОГО ВИДУЖАННЯ ЩЕ НЕ ДОСИТЬ

В той час, як економічне оздоровлення Європи важливе, самих заходів для економічного видужання ще не досить. Вільні нації Європи розуміють, що економічне видужання треба посприяти якоюсь мірою з обороною проти внутрішньої і зовнішньої агресії, щоб відродження стало успішним. З огляду на збільшення небезпек для їхньої свободи, слідом за рухом у напрямі економічної співпраці прийшов рух у напрямі спільного самозахисту.

Саме тепер, коли я промовляю до вас, п'ять країн європейської спільноти в Брюсселі підписують терміном на 50 років угоду про економічну співпрацю і спільну оборону проти агресії. Цей акт має велику вагу, бо цей пакт не вагивено наказом могутньої сусіда. Він виник з вільної волі незалежних урядів, що репрезентують волю своїх народів і діють у рамках Карти Об'єднаних Націй. Значення пакту виходить далеко за його властиві умови. Він означає помітний крок на шляху до єдності Європи, до захисту і збереження її цивілізації. Такий розвиток заслуговує на нашу цілковиту підтримку. Я впевнений, що США дадуть вільним народам таку підтримку, якої вимагатиме ситуація. Я переконаний, що рішучість вільних країн Європи самим обороняти себе знаведе свій відгук у нашій рішучості з свого боку допомогти їм у цьому.

Недавній розвиток подій в Європі поставив нашу країну перед принциповими рішеннями життєво-важливий ваги. Я гадаю, ми досягли пункту, на якому треба в певдзначний спосіб окреслити позицію США, щоб її не могли фальшиво тлумачити. Принципи і цілі, вклюджені в Карті ОН, віділюють у собі і дає нашу вагу, що в міжнародних справах, нарешті, такі застануть закон. Карта становить принциповий вислів кодексу міжнародної етики, якому підбальорюються наша країна. Тим часом ми не можемо заплочувати очі перед лицем тих суворих фактів, що наслідком обструкції і навіть спротиву з боку однієї нації ця велика мрія ще не стала повною реальністю.

Отже ми мусимо взяти допоміжних заходів, щоб доповнити роботу Об'єднаних Націй і протегувати їхнім діям. У світовій історії є часи, коли мудріше діяти, ніж зволікати. З дією завжди зв'язаний деякий ризик, однак бездіяльність несе з собою куди більше небезпеки, бо якщо ми тепер діятимемо мудро, ми зміцнимо могутні сили свободи, справедливості і миру, репрезентовані Об'єднаннями Націями і вільними народами світу.

ЗА ПРИСКОРЕННЯ ДОПОМОГОВОЇ АКЦІЇ

Тож я вважаю за свій обов'язок рекомендувати Конгресові взяти заходів, що, на мою думку, найскорше здатні підтримати вільні і демократичні країни Європи і зміцнити солідну основу власної національної могутності.

Поперше: я раджу, щоб Конгрес якомога швидше закінчив обговорення програми європейської відбудови. Ця програма — це фундамент нашої допомогової політики щодо вільних європейських народів; її негайне затвердження було б найкращим нашим внеском до справи забезпечення миру. Рішуча постава Сенату — без огляду на партійну політику — є переконливим доказом ефективного укладу праці демократії.

Час має нині надзвичайну вагу. Інформації, які я одержав з приводу впливів прискорення заходів Палати депутатів, підбальорюють мене. Я сподіваюсь, що ці одні дещо не пропаде даремно.

ЗАГАЛЬНА ВІЙСЬКОВА ПОВИННІСТЬ У США

Подруге: я рекомендую найшвидше затвердити закон про загальну військову повинність. Доки вільні народи Європи не відвоюють своєї свободи, США мусять залишатись достатньо сильними, щоб підтримувати ті країни Європи, яким загрожуватиме комуністична експансія і закони поліційної держави.

Я вважаю, що ми навчені цінувати вагу збереження військової сили як засобу уникнути війни. Ми збагнули, що здорова військова система потрібна й за мирного часу, якщо ми хочемо жити в мирі. Нападки минулого, що розраховували на нашу позірну військовою неспроможність, почали нерозумно війну. Хоч воєн через своє недооцінювання нашої сили зазнали поразки, ми всеж заплатили страшну ціну за свою невідготованість. Отже, загальний вишкіл — це єдиний можливий засіб розбудувати пильні складові частини наших збройних сил до потрібної сили, якщо ми хочемо бути підготованими до всяких несподіванок.

Мобілізувавши на випадок потреби наше багатство і велику кількість кваліфікованих воєнків, ми зможемо б заробити майбутньому конфліктові і, поруч з іншими заходами національної політики, відновити рівновагу в світі. Запровадження загальної військової повинності від по пору даде б світові непомітний доказ нашої рішучості послати воєн до миру з силою до миру. Я переконаний, що ухвала амераканського народу про запровадження загальної військової повинності, проголошена Конгресом, мала б вирішальну вагу, щоб кожній вільній уряд у світі міг черпати з неї мужність.

ВІДНОВЛЕННЯ ЗАКОНУ ПРО МОБІЛІЗАЦІЮ

Потреті: я раджу тимчасово відновити закон про систему набору до війська, щоб утримувати наші збройні сили на їх установленому рівні, бо їм бракує потрібних воєнків. Вони не були спроможними досягти своєї передбаченої сили шляхом добровільного набору тим більше, як їх скоротено до мінімуму, що мусить залишатись у Сполучених Штатах повсючас. Ми не зможемо виконати своїх міжнародних зобов'язань, якщо ми не збережемо своїх збройних сил. Приміром, для нас життєвоважливо утримувати й далі в Німеччині наші окупаційні частини, доки в Європі не буде миру. Система набору до регулярного війська і загальна військова повинність для резервних частин одна з одною не перехрещуватимуться. Система набору потрібна доти, доки не буде створено солідну основу для загальної повинності. Служба за системою набору може потім припинитись, і регулярні частини провадитимуться потім на засади добровільності.

БУТИ НАПОГОТОВИ

Рекомендації, що я їх подав, є найкращими кроками до забезпечення миру та уникнення війни.

Ми мусимо бути готовими до всяких розумних і необхідних дій, щоб виконати це велике завдання. Це вимагає допомоги іншим наці-

ям. А для цієї останньої потрібна така достатня і зримоважлива міжнародна сила. Мусимо бути готовими заплатити ціну миру, бо інша це ми будемо, навесню, змушені заплатити ціну війни.

Ми, в Сполучених Штатах, рішучо і вважали всіма засобами шукати справедливої і чесної основи для покращення міжнародних співрацьких стосунків. Ми і надалі виключимо нашу підтримку міжнародній Організації Націй, як головній інституції міжнародної безпеки, побудованій на законі, а не на силі. Ми залишались напоготові і працюємо співпрацювати з усіма націями — повторюючі з усіма націями, — щоб досягти міжнародного порозуміння і згоди, хоч би й якого напруження сил це коштувало.

Ніколи двері не були і не будуть зачинені для СССР чи якоїсь іншої нації, яка хоче цього співпрацювати в інтересах збереження миру. Волочас ми не сміємо звести нас в обману голоюмих питанням, що стоїть сьогодні перед світом. Прийшов час, коли вільні чоловіки і жінки світу мусять рішучо і мужньо протиставити небезпеці, що загрожують їхній свободі. США несуть нечувану відповідальність, щоб відповідно до своєї могутності обстоювати добро в світі. Ми збагнули науку, що мир, якого ми прагнемо, ми мусимо, так само як і перемогу від час війни, здобути не найпалкішими побажаннями, а реальними зусиллями.

Ніколи ще в нашій історії єдностайність нашого народу не була так життєвоважливою, як сьогодні. Єдностайність мета, єдностайність зусиль і єдностайність духа суттєві, щоб ми могли впертись з завданням, що стоїть перед нами. Кожний з присутніх тут несе сьогодні особливу відповідальність. Міжнародна ситуація завжди критична, і відповідальність цієї країни завжди велика, щоб дозволити партійному розбратові послабити наш вплив на збереження миру. Американський народ має право припускати, що політичні міркування не торкаються нашої співпраці. Ви можете цілком слушно сподіватись, що ми від широго серця покламо однією рукою і беззастережно стоимо пліч-о-пліч у наших зусиллях забезпечити світовий мир.

З Божою допомогою це нам пощастить.

Мета — об'єднання Західної Європи

Члени англійського парламенту вимагають політичного союзу — „Пакт п'ятьох — старомодний“

ЛОНДОН (Рейтер). 136 депутатів палати Громад — від лівого крила лейбористів до правого крила лібералів — в одній резолюції вимагали від англійського уряду перейти до далекосяжної політики, яка дає б можливість досягти політичного об'єднання Західної Європи. Вівстон Черчилль не підписався, але обіцяв взяти участь в дебатах. Як повідомляють, дебати розпочнуться вже наступного тижня. Ці 136 депутатів вимагають негайних кроків до встановлення західно-європейського політичного союзу, який буде достатньо міцний, щоб врятувати європейську демократію і західну цивілізацію. При долученні колоніальних територій і країн британської спільноти народів, повинна бути створений такий торговельний обшар, який має бути достатньо сильним, щоб забезпечити стабільність союзу.

складалась з представників 16-х країн, на які поширюється план Маршала. Пакт п'ятьох, який був підписаний в Брюсселі, за тією резолюцією „є не що інше, як старомодний договір між кількома відокремленими державами“.

ШОВКРОС ПЕРЕГЛЯДАЄ СВОЇ ПОЗИЦІЇ

ЛОНДОН (ЮП). Генеральний прокурор сер Шовкрос на одному політичному зібранні заявив, що він нав просоветське наставлення. За останні два роки однак його погляди радикально змінились, він змушений заявити, що комунізм має „глибокі“ наміри. Він пригадав далі, що разом з советськими колегами в Нюрнберзі засудив головах пануватців війни. Соромно тонар переживати, що під їхньою пануванас той самий терор і агресія, як мали втілювати в Третьюму Райху.

Для здійснення цієї мети депутати пропонують створення західно-європейської ради, яка повинна

Варшава й Москва

В. ч. 1 за 1948 р. советського журналу «Neue Zeit», владаному в Москві німецькою мовою, надруковано велику статтю званого советського письменника і публіциста Іллі Ерєнбурга. З цього приводу поділяємось з читачами своїми міркуваннями про укладення советсько-польської торговельної угоди, тобто нову спробу Москви підпорядкувати собі Польщу не тільки політично, а й економічно.

Пропес монтування східного політичного блоку під керівництвом Москви можна вважати закінченим. Москва випустила рішучо взяти під свій контроль внутрішню і зовнішню політику держав-сателітів і диктувати їм свою волю. Останні поїли в Празі і Гельсінгах не ясно підтверджують. Політичну інтеграцію комуністичного фронту по той бік залізної засони після державного перевороту в Чехо-Словацкій також закінчено.

Залишається важка і складніша праця—підвести під цю ідеологічно-політичну надбудову господарську базу, зв'язати сателітів з Москвою в господарську цілість.

З преси відомо, що поруч з торговельними переговорами з польською делегацією в Кремлі, Цирякєвич мав інші „дружні“ розмови з Сталіним. Є різні здогади щодо цих „дружніх розмов“. Польща, як відомо, навіть за згодою комуністів, мала бажання предвдатись до Маршалового плану. Це не подобалося Кремлю і він, очевидно, вирішив зміцнити свій контроль над польською політикою. Ішла розмова про матеріальне відшкодування Польщі яко компенсацію за її відмову від американської допомоги. Відомо також, що від час торговельних переговорів у Москві перебував польський військовий міністер Роль-Жилмерсі, який домагався збільшення виробництва вогневої продукції та поліпшення моторизації польської армії.

Про що ж домовилась Польща з Москвою? Досі вона складала з Москвою односторонні угоди на поставання вугілля, сурма і т. д. Але цього разу Москва стала на інший шлях і підписала торговельний контракт на 5 років. Загальна вартість обміну товарами між обома партнерами—1 млрд. доларів. Польща одержує залізну, хромову та марганцеву руду, нафту і бензин, бавовну, автомобілі і трактори, алюміній, азбест. СССР ватомість доставатиме вугілля, кокс, текстильні вироби, рейки та цемент. Отже, СССР намагастись за всяку ціну збільшити импорт товарів з Польщі і одержати те, чого бракує. Чи може СССР в свою чергу дати Польщі те, чого вона потребує, ми сумніваємось. Загалом кажучи, світова преса вірно відзначає, що СССР, порівняно з США, слабкий і може тільки обіцяти, але не давати.

СССР, крім того, зобов'язався дати Польщі середньотерміновий кредит сумою 450 млн. дол. Це вперше він збирається надати такий великий кредит. В рахунок цього він зобов'язався поставити Польщі устаткування для металургійної, хемічної, текстильної, вугільної та інших галузей промисловости. Цікаво відзначити, що Сталін зобов'язався допомогти Польщі і дати все устаткування для побудови нового металургійного заводу на Шлезьку в Гельсінзі з продукцією 1,5 млн. тонн чавуну і 1 млн. тонн сталі, тобто збільшити вдвічі металургію Польщі. СССР має також, між іншим, поставити все устаткування для збірального автомобільного заводу. З досвіду побудови советських

заводів знаємо, що тоді як США й Німеччина до війни будували металургійний завод з такою виробничою потужністю, як польський, протягом 1-1,5 року, СССР з своїми „большевільськими темпами“ будувати устатковувати протягом... 8-10 років, (показати будівництво „Азовсталі“, „Запоріжсталі“ та „Криворіжсталі“)

Крім того, СССР поставив Польщі цього року ще 200.000 тонн хліба.

Основна мета торговельної й кредитної угоди—це індустріалізація і урбанізація Польщі, прискорити темпи її промислового розвитку і далі сиролетаризувати польське населення, щоб примусити селянство кидати своє господарство та йти на завод. Іншими словами, прискорити темпи комунізації польських робітничих мас.

Не підлягає жадному сумніву, що СССР гадє перетворити Польщу, колишнього „вартового західної культури на Сколі“, на свій бастион на Заході.

Приєднання до Польщі Шлезьку, Помор'я та німецьких областей до Одрі—Нісиє зміцнило її господарські позиції. Вона стала першим експортером вугілля, чавуну, сталі в Європі. Польща зуміла цього року без допомоги СССР, а лише коштом експорту вкласти великі суми в розбудову своєї індустрії. Думаємо, що Москва це інакше розцінює. Їй не вигідна потужна Польща, вона держатиме її пушко в політичній, військовій і господарській залежності. Скажемо ще ясніше—вона творить свій буфер на Заході, для розвитку якого Москва давно визначала межі.

Але чи це вихід для Польщі? Ми не торкаємось тут політичного боку. Ясно, Москва обіцяє нам кредити, поставками української руди і хліба хоче здобути собі політичні симпатії польського народу і розірвати ланцюги його зв'язів з західною християнською культурою.

У господарському відношенні, на нашу думку, керівники польської політики втратили орієнтацію на далеку мету. СССР ніколи не може бути вигідним партнером для Польщі з тої простої причини, що, крім залізної і марганцевої руди та хліба з України, поставки яких передбачено в значній кількості, СССР нічого більш дати не може. Він не має стільки алюмінію, азбесту, хромової руди, нафти, тракторів, автомобілів, машин для шахт, щоб забезпечити потреби не тільки Польщі, але хоч свої власні. У 1947 р. експорт Польщі до СССР складав всього лише 25% від її загального експортного плану. Надалі цей експорт має збільшитись на... 10%. Отже, ясно: шукаючи вирівняння свого експортно-импортного балансу, польське господарство мусить силою факту і своїх традицій скерувати свої погляди не на Схід, а на Захід. Таку лінію для господарювання большевизм вибрав і для себе. Ведучи переговори з Англією, Данією, Голландією, Швецією та іншими країнами, вони по суті намагались там здобути для себе ті самі машини й сировину. Торговельні пакти з державами-сателітами—це мильна бульбашка, яка неминуче зусне, зовсім не реальні обіцянки, хоч би як Молотов з Міковичем не намагались представити їх як протипагу Маршалового плану.

Не менше важливе і те, що Москва ніколи не зможе примиритись з індустріально-потужними державами-сателітами. Це суперечить її політичній і господарській експансії.

В. ВАСИЛЕНКО.

Не забувати про обіцянни

Як уже відомо, українське робітництво, що працює до Бельгії на працю, потрапило у досить неврівноважене становище. Одні його скресляли з рахунку свідомих українців, інші не дали потрібної моральної та організаційної підтримки.

В наслідок цього, незрівняна більшість наших шахтарів у цій тяжкій праці і боротьбі часто з ворожим оточенням залишає напризволяще. І не зважаючи на те, Бельгія вже знає українців з кращого боку.

Де ж шукати виходу? Очевидно, ті організатори, що репрезентують нас у Бельгії, ще не перебудувались і не створили обставин, які дали б можливість і бажання тій більшості стати організованою і стати до співпраці. Про це свідчать статті в місцевих „Вістях“ „Аргентинська га-

зетно-освітні діяння, робітників стала численними гостями на рефератах, у клубі; а клас його не ставало—робота знову захоплювала.

Необ'єктивність організаторів нашого життя можна бачити і в повсякденному ставленні до українських чоловіків, що надходять з Німеччини. Одні пролагується, поширюється, іншим роблять перешкоди.

Всє це свідчить, що праця серед робітників потребує перегляду і реорганізації, бо інакше провадітись без маси.

Група робітників.

Праця Українського Червоного Хреста в 1947 р.

Вже восьмий рік УЧХ на чужині, в Женеві, заснований ще 1918 р. в Києві і відновлений після тяжкої перерви, з початком війни. Розгортання своєї діяльності, він мусив перемогати безліч тяжких перешкод на своєму шляху. Особливих труднощів завдавала відсутність матеріальних засобів.

Із справознаєм за 1947 рік бачимо, що за той час прибуття, що складалось в різних пожертв, було 1357 фр. 70 сент., але вилатки становили 2388 фр. 72 сент., що складалось із витрат на висилку різних пакунків, листів, допомог тощо. Та основна праця комітету полягала у численних інтервенціях, розшуках, інформаціях на користь наших знелюднених земляків.

За час свого існування УЧХ ввратив понад 5500 ам. доларів, що складалось з добровільних пожертв

від українців та чужинців з усього світу.

Лашуючись і тепер аполітичною і незалежною організацією, проваді УЧХ і надалі провадітиме невтомну працю на користь українського народу. Сподіваємось, що наше громадянство даватиме всебічну підтримку такій поважній організації як УЧХ у Швайцарії та його представництву.

Відновлення парафії

Цими днями в Бамберзькій Автокефальній Церкві після довгої перерви відбулася перша Богослужба, яку вісправив о. Ткачук. Свіава хор ерлангенської церкви, що прийїав разом з священником. Вірні уважно прослухали проповідь п. о., який між іншим розповів про історію та значення нашої Автокефальної Церкви.

М. К.

Акція допомоги снитальцям

Допомогова акція в Канаді щоразу набірає ширшого розміру. Велику працю в цій діяльній розгортає Союз Українських Жінок, що розсилає листи до всіх відділів із закликом пожвавити працю у сиривій харчовій допомогі європейським снитальцям.

Інформуючи про це, часопис „Український Голос“ від 3. III. 1948 р.

містить статтю Централі Союзу Українок Канади, яка ширше змальовує цей рух на користь снитальців. Зокрема в цій статті наведено великий лист Архиепископа Метислава, який звертається до цієї організації, висловлюючи свої погляди на дійсний стан української еміграції в Європі та висловлює свої побажання у сиривій ще більшій акції допомоги.

Українська Дитяча Енциклопедія

Ще на III з'їзді Об'єднання Працівників Дитячої Літератури (ОПДЛ) було схвалено видати Українську Дитячу Енциклопедію. Як довідуюсь з комунікату цієї організації, вона здійснювала це видання в 6 томах, і перший том має вийти з друку вже цього літа або найдалі восени.

Користь такого видання незаперечна. В умовах чужини, в умовах

розпорочености нашої еміграції таке видання для української дитини у значній мірі могло б заступити безліч оповідань, підручників, навіть школу. Сподіваємось, що наша громадськість, наукові та літературні працівники, як і керівні організації, прихильно поставатимуться і допоможуть у сиривій такому дорожочинному виданні як Українська Дитяча Енциклопедія.

Третій турнір шахістів

У п'ятницю в укр. таборі Нового Ульму відкрився шаховий турнір за дружину першості американської зони Німеччина на 1948 р.

На змагання мало прийти 6 дружин, але з'явилось 4: „Січ“—Регенсбург, „Чорногора“—Алсбург, „Лев“—Миттенвальд, та „Беркут“—Новий Ульм,—господар змагань. Кожну дружину репрезентують 6 гравців.

Вікриваючи змагання, керівник відділу шахів РФК Степан Кіста сказав, вітаючи змагунів, що протягом трьох років нашого еміграційного життя тепер відбувається третя дружинна зустріч. Перша відбулася 1946 року в Бад Верісгофені, де змагалось 9 дружин. На перше місце жоді вийшла „Чорногора“. 1947 року, на другій зустрічі в Ре-

генсбурзі, брадо участь 6 дружин, першості здобув КЛК.

Привітання та добрі побажання змагунам від імени табору Нового Ульму сказав його командант полк. Манденко. Він підкреслює великі позитивні шахового спорту, вважаючи, що в ньому є багато свідлого з військовою справою. Далі було оголошено про умови та порядок змагань.

Досвідчені шахісти передбачають, що цього разу першості у змаганнях здобуде „Січ“, хоч у ній і бракує найсильнішого гравця, п. Шенеченка. Цікавість турніру вкладає молодий шахіст Яблоков („Чорногора“), який звернуа на себе увагу на попередній зустрічі.

Судуєс на турнірі майстер п. Вогковський.

В. Г.

Лев ГАНКЕВИЧ

Канада шукає виходу з теперішньої пововоєної господарської кризи, яку вона, як і США, подала після виграшої війни.

На внутрішньому ринку грошевий оборот сильно зріс, а з тим сповз за товарами, продукція яких ще не вистарчалась. Ціна підскочила. Робітників обмалю, але й їх підприємства не приймають на роботу, бо вимоги профсоюзів щодо плати занадто високі. До того канадійська індустрія ще так слаба, що багато продуктів і машин замовляла в США. Сьогодні в Канаді брак американських доларів, і вона не має чим платити імпорту. Будучи виступом для Британських островів і інших членів Британської Спільноти й ряду європейських країн, Канада сама є довжником в США. Це примусило уряд контролювати рух товарів і валюти через свою повітряну границю. Ввіз деяких товарів взагалі забороняється, а деяких обмежується. Натомість посилюється вивіз паперу, дерева, залізної і нікельової руди та футер, бо на це є попит в США.

Людність задоволює можливість девальвувати долар канадійського, домагається встановлення контролю цін, що й, можливо, парламент прийме в наступних тижнях. Канадійці побоюються повної депресії, яку вони перед кільканадцятьма роками з тяжкою бідою переживали.

В такий час припадає приїзд вже понад 10.000 ДП та 21.000 англіїців. Чужинці ДП, зрозуміло, впадають більше в око. З різними думками та почуваннями приймає їх канадійці. Робітників боїться конкурувати, щоб не змаліла можливість заробітку, щоб не змаліла плата, бо пам'ятає ще недавні часи, коли держава не мала ніякої контролю над ставленням працевлаштування до робітника. До того, ще й комуністи підсичують цей страх, щоб збудити ненависть до перемішених осіб—ршучих противників комунізму.

З другої сторони, цей самий робітник усвідомлює собі, що Канада

Канада очима новоприбулого

слабо заселена країна, що й багатства через не те не використані. Але він бачив, як Канада вибрала в себе в останніх десятиліттях сотки тисяч імігрантів, і ніякої кризи через це не пережила. Він разий навіть, що приїжджають чужинці, що виконуватимуть річ очевидна, просту роботу, а для тутеш-

Якщо ми хочемо зберегти і мати свої самоврядні організації, то мусимо подбати про матеріальну базу для уможливлення їх праці.

ніх є нагода вийти на форманів чи босів, по - нашому бригадирів. Ще інші бачать, що йде до війни й для оборонних цілей Канада потребує збільшити своє населення. Деякі партії у муніципальних виборах покладаються на розмови з ДП, щоб перемогти комуністичних кандидатів.

Вам в Європі цікаво було б знати, як представляються приходи й розходи канадійського робітника.

Некваліфікований робітник у фабриках дістає 60-90 центів на годину, значить на місяць 120-180 доларів. Не говорю про самостійно працюючих спеціалістів. На фармах робітники оплачуються вище: від 50 доларів зимою порою до 100 доларів влітку. Трактористи дістають до 190 дол. на місяць. Жінки на 30% дістають менше. Бюрові роботи слабше оплачуються. Молодь по закінченні середньої освіти не дуже прахється до таких професій, хіба що нездатні до фізичної праці.

Місячне прохарчування для самітього 40-50 доларів в ресторани. Приватно дешевше. На Канаду це прохарчування не дуже виставне, на наші умови з рідного краю — дуже добре.

Кімнати вагаються від 10-12 дол. в місяць (так є в 30-тисячному містечку північно-західного Онтаріо). Відкидаючи ще яких 6-7 дол. на автобуси, 5 дол. на правця, 5 дол. на розваги, 10,50 на папіроси (денно 20 штук), решта лишється на одягу чи до каси. Давши пів: мужеський одяг — 50-100 дол., плащ — 40-70 дол., черевик — 6-18 дол., сорочки — 4-7 дол., шкарпетки, краватки — середнє по 1 дол., годинник американський около 20, а швейцарський — 70 дол., такі ж золоті 20-40 дол. більше, радіоапарат 40-200 дол., авто 2000 і більше (в останній часі ціна підскочила на 500 дол., бо уряд наложив податок-мито). Маленький дім 4-5 кімнатний дерев'яний, примітливо, на скору руку будований, але в середині комфортабельний коштує в цім місті 3.500 доларів. Іх будують стандартно, на замовлення уряду, який продає їх на сплати в першу чергу ветеранам. Цегляний чи кам'яний дім цього розміру коштує на 100 дол. більше. По містах самітні люди легко ще знайдуть собі кімнати. Але рідним тямче, бо вояків чи пілєтованих вояків дуже багато і всі чекають на можливість купити хату чи випайняти квартиру.

Які можливості заробітку має новоприбулий в Канаді?

Місяця некваліфікованих робітників є вільні і на фармах, і фабриках, і на залізницях, і в лісі, і в ковальнях, і на кораблях, і у всяких інших підприємствах. Зокрема влітку повно вільних місць. З огляду на незнання англійської мови більшість новоприбулих мусять з того починати.

У більших підприємствах новоприбулі ремісники чи кваліфіковані робітники можуть тільки з трудом зайняти відповідні собі становища. Хоч там, може, і мови не потрібні, але місцеві дивляться згора і не-

разо на чужих, які можуть виказатися ліпшими і соліднішими від них знавцями свого діла і можуть виперти їх із відрітких місць. Таки місця часами тяжко здобути, як заробити гроші на простій роботі й відчиняти своє підприємство.

Праця в лісі чи в копальнях зв'язана з тим, що треба виїхати в

Центральне Представництво Української Еміграції—це єдина загально-громадська організація українців в Німеччині.

лісні райони, жити в примітивних бараках і бачити тільки товаришів праці і більше нікого. За не там чоловік може більш заощадити, бо нема де вилати. Але до такої праці треба здоров'я і сили.

На великих фармах робота майже вся механізована, не така тяжка, як на малих західно-українських господарствах.

Таки самі можливості мають і всі спеціалісти в університетською освітою, доки вони не навчаються мови і не признають їхніх європейських дипломів. Лікарські чи депістичні дипломи тяжко тут постріфікувати, легше вже інженерам, бо тут вони потрібні (канадійські інженери дотепер втікали до США, бо там кращий заробіток). На признавці практичних чи філософських студій треба, заплата, ґрунтовно опанувати мову і знати добре Канаду. Для студентів теж покищо невеликі можливості. Університети переповнені й чужинців не радо приймають, зокрема на медицину і депістику.

Імігранти з родинами, бажачи стати в прискоропому часі на ноги, з правила голосилися до праці не лише самі, але й жінки й діти до праці діти. Ма не звикли до цього

в своєму рідному краю, бо й не потрібні були. Теперішня еміграція і жити там не добре і рішені так робити. Можливості праці для жінок на фармах звали, в містах—по тексильних і крапельних фабриках, а також в кухнях і шпиталах.

Підкреслити треба, що тут рішуче виконувати праці, хочби й найчорнішої, нікому не відбарає вартості й пошани. Не потрібний стає треба відкинути. Одним єдиним мірлом вартості людини є тут долар і веруванням капітал. Це гарний, дуже гарний чоловік, партує 48.000 доларів і не забуває длати на парохні ділі,—можна чути від канадійців. (Аж страшно подумати, що в вартій тільки 20 доларів, бо в кітші більше не мають).

Теперішня партія при владі—ліберали—не грішать аж нашо великою симпатією до українців. Загальна опія є, що консерватори, які мають шанси в найближчих виборах аминати ліберали, прихильно ставляться до українців тут і взагалі до українського справи. Серед консерваторів зустрічаємо багато провідних українців - канадійців. Але питання ще велике, чи консерватори, здобувши при допомозі українських голосів більшість в парламенті, заледять свою прихильність до нашої справи.

Причиною малої політичної ваги українців в Канаді, мимо того, що стоять на четвертому місці, є партійна і релігійна розбиття й брак співпраці на місцях всіх українських груп. Комітет Українців Канади—це дійсно велике досягнення організованого українства, але ідея консолідації і спільного фронту на долах ще слаба. Партикулярні інтереси груп чи амбіції одинач не дають ідеї єдності всіх українських канадійців встати в ґрунт.

Роман С. ОСТАПОВИЧ

Лев ТИМОШУК

Перший виступ Шевченка

— Карле Павловичу, а ж просив вас, щоб ви не пізналися!
— Де пізно? — заперечив Брюлов Євгенові Гребінці.
— Правда ж, що пізно. А я хотів із вами порозумітись...
— А в чім річ?
— В чім річ!.. А в тім, що на сьогодні я запросив на вечір до мене Шевченка й хочу, щоб і він щось прочитав із своїх творів.
— Справді? І він поїде?
— Не „поїде“, а инше справді вірші!
— Правда? — здивовано запитав Брюлов. — Шевченко пише вірші? Які вірші?
— Карле Павловичу! Ви те й питаєте? Та то ж не вірші, а одна музика!.. Пальці оближте від захоплення, не то що!..
— А в чім річ, Євгене Павловичу? — все ще не розуміючи головного сенсу розмови про Шевченка.
— В чім... — тямничо промовив Гребінка. — Ось в чім. Я хочу, щоб і він прочитав щонебудь із своїх творів. То буде сюрприз для присутніх... „Малоросійська й“ номер! Одне тільки вдоволю мене, чи хоче він перед нашою містечковою громадою виступити?
— А чому б йому не захотіти? Невже він такій прошенні? Я б, на його місці, вважав для себе честю виступити з добротом перед такою літературною братією, яка збирається у тебе.

— Так то, так... але він з прихильниками. Не завжди й мені читає він свої твори...
— Ну, як так, то я його владмаю. Гадаю, що він мені не відмовить, — з певністю промовив Брюлов. — мене самого просити вас заінтригував. Цікаво, навіть дуже цікаво!..
II
— В цю хвилину у передпокої задзвенчав дзвінок. Гребінчин „камердинер“, селянський хлопець із хутора Убіжжя, відчинив двері, і до передпокою рішучою холою ввійшов Тарас Шевченко в гарній пелерині й у шароколомі-бралі.
— Дай Боже здоров'я, Захарку! Чи пан твій влома?
— Вдома, ось тутечки, почув Шевченко голос господаря із кабінету. За вояка помова, а він в хату, саме вполю! Ну, сядай свою халамиду й будь у мене гостем!
— Дякую, Ви самі?
— Ні, Тарасе, не сам. У мене сьогодні літературний вечір... То й ти послухайся. А може...
— Що „може“, Євгене Павловичу?
— Ні, нічого... послухайся...
— Справді оказія у Вас. Багато людей приймаєте. Як у доброго господаря на веселі.
— На веселі чи не на веселі, а от ходи по ближче й побачи сам, хто в мене с: тій Карло Павлович, Нестор Кукольник, Михайло Ганка і ще дехто, побачиш... А

де ж Іван Максимович, що ти сам прийшов?
— Не знаю, Євгене Павловичу, я його питав, а він мені не казав нічого, що має бути в вас. Я бачив тільки, що Соха приправив свого мольберта й, видно, збирався щось творити... композивати... Ви ж знаєте Соху?..
— Ходім до залі. — І Гребінка ввів Тараса у невелику світлицю. Кілька ламп освітлювало в ній присутніх мужчин і дам (біля двох десятків), що весело розмовляли.
— Шевченко не сподівався побачити стільки гостей. Хоч він був одягнутий святочно, все таки в масі незнайоме товариство впало на нього несподівано й викликало в душі його холодок і певне застереження. Оглянувши усіх одним поглядом і завважив, що очі всіх впади на його особу. Розмова вмовкла. У раптової тиші чує він знайомий голос. То Карло Брюлов скорим і веселим кроком іде йому назустріч, вітається і до присутніх:
— А! Ось і він!..
— Панове! Хто не знає Тараса Григоровича, рекомендую: Шевченко. Мій ліпший учень в Академії, що хоче бути й ліпшим малаером...
— ... І поетом, — почувся за плечима Гребінчин голос.
— Так-так. І поетом, — повторив Брюлов.
Шевченко затримався хвилину. Він не чекав подібного виступу свого учителя в такій громад. Потім уклонився і відійшов набік, де було найменше присутніх, став і почав розглядати їх. Загальне враження його було добре. Тарас відчув себе у товаристві мистців. І

не йому подобалось, піднесло настрої і викликало почуття незалежності.
III
Перший, хто вразив Тараса був земляк Кукольник. Він сів на протилежній кінці залі, якраз проти нього, і Тарас почав придиватись до нього зблизка. Шевченко знав, хто був Кукольник і навіть бачив його в товаристві Брюлова й Ганки в театрі, на вулиці, а раз, коли Брюлов гостив його у себе. Але чомусь не пізнав ніякого його ближче, хоч слава цього письменника була голосна в петербурзькій суспільстві і пресі, як драматурга й повістєра. Його драми, що йшли на сцені Олександрійського театру, були популярні. Та Шевченко шойло тут у Гребінки, мав нагоду його розглянути безпосередньо. Вразило Тараса надміру продовгасте лице Кукольника й товсті його губи. Горда осанка, з якою він сидів, напівпрезирливий погляд підкреслювали його блідість до всіх; а кожен, із ким він розмовляв, був свідомий, що товариство письменника робило йому честь. На Шевченка він тільки кинув свій погляд, холодний, безінтересований, і не виявив більшого зацікавлення літератора, що бачив перед собою нове, незнайоме обличчя. Дарма що сам Брюлов, приятель Кукольника, перший привітав Тараса.
Розглянувши Кукольника, Шевченко перевів свій зр на Михайла Ганку. Тарас добре знав цього популярного музика й композиста по його творах, а особливо по його операх („Жизнь за царя“ тоді

саме йшла на сцені із надзвичайним успіхом). Але ніколи не бачив його в приватній, близькій товаристві, як от сьогодні. Ганка в цей час стояв недалеко від Кукольника й розмовляв із Губером, перекладчиком „Фавста“ Гете, рудим, насонким із військовою виправкою добродієм із великими розтріпанями баками. Шевченкові впав в око той контраст, що так помітно вказував відмінність цих обох співбесідників. Низенький, вертикаль Ганка із захопленням розповідав щось високому і флегматичному Губерові і при тому тиснув йому руку. Очі йому іскрилися, лице шохваленим міжалося. Майже за кожним словом від постворював: „Хіба не правда? Шевченко став прислухатись до їх розмови. Ганка розповідав про свої музичні плани, про оперу „Руслан“, над якою тепер якраз працював. Розмова їх часом збочувалась і на політику. Ганка патетично виголошував свої думки в зв'язку з своєю творчістю про наріз Росії і про її майбутнє...
Потім Шевченко глянув на свого учителя. Брюлов сидів у товаристві дам і олімпочок і жваво й весело із ним розмовляв. Він, здаво, був у піднесеним настрої і з захопленням щось оповідав. Його невелика й повна постать рухливо поверталась то в одні, то в другий бік до слухачок, а виласкала, біла, невелика і принухла права рука його прятакувала в авторитетно стверджувала певними порозумілими жестами те, що він додавав словами.
Щасі на 6-8 стор.)

„Людина без маски“ в театрі „Розвага“

6.3.48. в таборі Н.Ульм театр „Розвага“ на користь „КОДУС-у“ дав повторну виставу комедії...

Вистава була доречною, задовольняючи не лише примітивного глядача — легким і веселим змістом...

Зміст п'єси — захоплення предсіння комітету моральності провінційного міста Плайсенбаху — Петра Струве (арт. Дем'янешко)...

Найцікавішою була в ролі Іветти арт. Л.Бохан, вже звана українському еміграційному глядачеві...

Виконавши інших ролей — розгублений залаканий провінціал, секретар і касир товариства моральності — Беклівін (досвідчений комик арт.Дорошенко)...

ми добродія, „розпутна руйна“ — граф (молодий артист Прокопів), як і жіночі постаті — загідна дружина і мати Елісія Струве (арт.Дорошенко)...

В роботі театру відчувається, проте, брак студійної праці з початківцями: варто арт. Л.Клевовської звернути серйозну увагу на вади її діячів...

Багато бачити також у театрі „Розвага“ мішане мовно-літературне керівництво. Це допомогло б уникнути жахливих часом „кострубатостей“ мови...

Важко бачити також у театрі „Розвага“ мішане мовно-літературне керівництво. Це допомогло б уникнути жахливих часом „кострубатостей“ мови...

Сплинання Найвищої Козацької Ради

Козацьке Народне Представництво як найвищий козацький орган, дим повідомляє всіх козаків, що у 1948 році, в роки шти тисячоліття історичного існування Козацтва, сесійкається Нависна Козацька Рада — Верховний Козацький Круг.

На вирішення Верховного Козацького Кругу поставлено всі головні, життєві питання Козацтва, його організації, існування та єдиного козацького очолення.

Всім козакам, що розкидані по різних країнах поселення та ще не створили своїх козацьких організацій, пропонується таї утворити й зареєструвати їх у Козацьким Народнім Представництві.

Список ч. 3 учасників змагання в будові тривалого пам'ятника українській культурі

- 1. Архистепов Михайл жертвує 550 марок.
2. Часопис „Українські Вісті“ жертвує 1500 м. і викликає до змагу на таку суму: часописи „Українська Гривна“, „Час“, „Неділя“, „Наша Життя“, „На Чужині“, журнали „Орлик“, „Лу-Лу“ і видання „Українське листівство“ та „Українське Слово“ в Регенсбурзі.
3. О. Леся Юлія Микитин жертвує 200 м. і викликає до змагу на таку суму: Мгр. Чома Ярослава в Штутгарті, п. Гута Богдана в Штутгарті, інж. Нагіта Микола в Штутгарті, п. Нагіта Івана в Штутгарті, п. Кубрака Дмитра в Штутгарті.
4. Др. Степан Баран жертвує 50 марок і викликає до змагу на таку суму: о. декана Часа Петра в Лидані, Мгр. Часа Володимира в Лидані, пос. Болуха Василя в Лидані, інж. Болуха Мирослава в Лидані, пос. Олексю Яворського в Нойвенсбурзі.
5. О. Ярослав Федунжк жертвує 200 м. і викликає до змагу на таку суму: п. Пристай Пасафата, о. Вашиєвського Володимира, п. Подубинського Василя, п. Дроздовського Володимира, проф. Завітненча Василя, п. Буката Івана, п. Конпура Теодора в Егтінгені.
6. Др. Парфалонж Теодор жертвує 100 м. і викликає до змагу на таку суму: Др. Левинського Вітольда в Розенгайм, др. Тушницького Омеліна в Мюнхені, Адвоката др. Термаковця в Регенсбурзі.
7. Мгр. Кравчинж Станіслав жертвує 100 м.
8. Проф. Федір Савчук жертвує 100 м. і викликає до змагу на таку суму: Дип. інж. Антипова О. в Регенсбурзі, інж. Саву Зехкеля в Мюнхені, інж. Драбатога в Регенсбурзі, інж. Боровського Михайла в Ной-Марксі, доп. інж. Капкестого Макара в Мюнхені.
9. П. Губар Роман жертвує 115 м. і викликає на таку суму: п. Гришеня Теодора в Мюнхені, п. Кулевича Лева в Бісенгофені, п. Ленчука Дмитра в Кауфбойрені.
10. П. Володимир Бойчук жертвує 50 м. і викликає до змагу на таку суму: Ради. Федина Семена в Бісенгофені, пані Федосію Міліну в Бісенгофені, п. Комістницького Володимира в Бісенгофені.
11. П. Олександр Рубалт жертвує 100 м. і викликає до змагу на таку суму: п. Смішка Андрія в Байройті, п. Гуйвана Степана в Ельвангені, п. Петрівського Микола в Авсбурзі.
12. П. Городицький Осип жертвує 100 м. і викликає до змагу на таку суму: п. Чайку Теодора в Ансбаху, п. Столярського Володимира в Ансбаху.
13. П. Маковой Іван з Бад Гомбургу жертвує 100 м. і викликає до змагу на таку суму: п. Лешку М., п. Уванчака П., п. Григорієва Ю., п. Машію М., п. Гумешока В., п. Цибудька Н., панну Матильдич Марію, п. Купчина Степана, п. Стрільця Степана.

Порядок денний засідання Верховного Козацького Кругу буде об'єднаний організаційним безпосередньо.

Місце в час засідання Верховного Козацького Кругу буде сповіщено в притичи політичних обставин, вибраним делегатам організації, які згодяться на планше 1-го травня 1948 року на адресу Козацького Народнього Представництва: Нмєтцшля, Баварія, м. Мюнхен 22, Постфах 103.

Організації, котрі з незалежних від них причин не зможуть вивести на засідання Верховного Кругу своїх вибраних представників, мають право до повлаченого речення писемно подати своє рішення по всіх питаннях, що підлягають вирішенню Верховного Козацького Кругу.

Козацьке Народне Представництво.

30 січня 1948 року у Делтоні (штат Огайо) номер номер вісник О. Пайл. На фото: Оляк з останніх номерів О. Пайл.

Подяка

Команда та члени Української Імперської Сотні 8361 складалась в цей спосіб подяку всім, хто брав участь в поході:

Бл. Пам'яті Лампіна Михайла члена 8361 Укр. Імп. Сотні.

який загинув трагічною смертю 7.3.48 в Галу.

Окремо дякуємо в. Др Хрустані П. деканові Амарфенбургта, о. Пасіянської О., парохом Галуа і капеланові Сотні, та о. Барланкові Т. парохом Ноймарксту, також представникам Укр. Армії — Швайброні та Даксонсоні, Др. Макаренковича за мікроскопу допомогу, помісної Ігнатівської Четі, духовної оркестри проф. Валова з Амарфенбургта, громадським табору Галуа і всім, хто брав участь в тому сумному поході.

Команда та члени 8361 415-1 Укр. Імп. Сотні в Галу.

Оголошення

Ново-ульмська Українська Православна Парафія запрошує диригента церковного хору. Умови за угодою. Звертатися до Голови Парафії. 413-1

Читайте, передавайте і поширюйте одиниці журналу української мовою „АВАНГАРД“. Вже вийшло 8-е число Умови передавати:

квартально — 9 НМ
піврічно — 18 „
річно — 36 „

Ціна одного примірника 3 НМ. Заявлення надіслати на адресу: Verlag „Avangard“, Augsburg Somite Kaserne, Bl. 115. 371-1

Леся у Івана, над. 1923 р. по-бабьому Ломача Олексій. Regensburg, Mühlweg 84. 420-3

— Рідних та знайомих шукає Містерко Валентин, Озеро. Адреса: 249 P.O.W. Camp Gunburton near Workshop, England. 421-2

— Іванова Михайла народж. 1922 р. шукає жінка Клавдія. Писати на адо: Iwanow A., Neu-Ulm, Reinhard-Kaserne, Bl. „B“, Zimmer 57. 423-2

— Дочку Іванову Анну нар. 1924 о. в селі Канеліха. Писати на адо: Neu-Ulm, Reinhard-Kaserne, Bl. „B“, Zimmer 57. 424-2

— Стахурського Андрія Максимовича та його дружину Тетяну Олександрівну Стахурську з дітьми: Іриною Кайта та Мариною Стахурською розшукує мати, Євгенія Паласенко, і просить повідомити її на адресу: Штутгарт, Зоненбергштрасе 24. 425-2

— Рідних: Григорія Поважого, Михайла Чесля, Ольгу Машуру розшукує Лево Чібола. Писати на „Українські Вісті“. 428-2

— Брата Василя Колосова і Сеуратова Федора шукає Колосов Інокентій Терентієвич. Писати на „Українські Вісті“. 429-2

— Ромашонка Микола, нар. 1923 р. Девичка Івана, Любові Оларсу, Гладува Андрія розшукує Марія Шевченко. Писати на „Українські Вісті“. 430-2

Видання Спілка „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“ РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ

Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу невмістих дописів застерігає лише в особливих випадках. — Довідки і листи в справах редакційних адресувати на окремих редакторів, а Поліції:

Redaktion „Ukrainische Wisti“ Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Блок „А“ від 8—12 год. щоденно, крім суботи.

Authorized by European Command Civil Affairs Division APO 757 — AG 3837 — GEC-AGO — 11. März 1948

Druck: Ukrainische Zeitung, Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

КТО ХОЧЕ ВІЙХАТИ В ІНШУ КРАЇНУ? Поради про подорожі закордон, виїзди, подання, повідомлення, залагодження всіх справ з паперами для ДП Helmut Holzigel, Giessen (Hessen) Bismarckstrasse 32 412-3

Перший виступ Шевченка

(Закінчення з 5-ї стор.)

Шевченко мимоволі зацікавився в почав прислухатись до його розмови. Йшла річ про малярство взагалі і про портрет зокрема. Тарас почув про те, хто з присутніх співрозмовників Карла Павловича найбільше надавався для його портрета.

Брюков замислився... — Коли хочете знати, то найбільше надається до того портретового стилю обличчя, наприклад, ваше, — звернувся він до однієї панночки.

— Чому? — з захопленням спитала врижева панночка.

— Глазо одразу вам відповісти — чому! Мабуть тому, що обличчя ваше найбільш відповідає на мій зміст вже мистецтва запити, а це все не розкажеш зльшком словами...

А взагалі портрет — проблема малярського мистецтва найтрудніша. Справжній маляр-мистець у портретній творчості своїй стоїть усе в конфлікті з публікою. Обиватель вимагає точної копії, живої обличчя в пугає маляра з фотографом.

Мистець же, що творить, не копює натуру, а інтерпретує останню й часто-густо розходиться з натурою, бо відтворює не те, що в

натурі статично об'єктивне, а те що мистець бачить в ній у поєднанні з динамікою душі, натури. А це не завжди передає контури подібності зверхньої, але все творить ту подібність, що внутрішньо живе в людині в її духовній абсолюті. Отже, мало робити точну копію обличчя, треба відбити на ній печатку духа, ритміку серця, віддати живу істоту в усій її цілості.

— Ах, як не мусить бути тяжко, — почув Шевченко сумовитий-спочутливий годемі тієї панночки...

— А як би ви, Карле Павловичу, малювали портрета з мене, — обізвалась друга цікава його сусідка по розмові. — Чи було б так само тяжко вам його творити?

— Ну, я би мусів довгий час студіювати вас, спостерігати лише ваше, зустрічатись частіше з вами, розмовляти й знавати ваші духовні властивості, ваш характер...

І тільки тоді, коли б я закінчив цю підготовчу фазу, тільки тоді зміг би взятись за малярську працю. Бачите, яка не довга процесура...

Сама малярська праця не довга, але довга до неї підготовка, студійна фаза...

(Далі буде)

РОЗШУКИ

— Мірошніченка Івана з родиною, Ефнера Олександра, Дутковського Степана, Грижана Володимира, Андрієвського Анатолія — шукає Віктор Костельний. (24) Heidenau-Post, D.P.-Camp, Baracke 102/12, Kreis Harburg. 317-3

— Рідних та знайомих розшукує Киселева Віра. Писати на „Українські Вісті“. 350-3

— Рідних та знайомих з села Шевчи (Рева Гуська шукає Гаврило Володимир — Напай м. М., Ukr. Lager

— Зятя Кішкіна Афанасія і дочку Олену Книгуца (уроджену Вороніну) і їх дітей Леоніда і Людмилу (всі з Харкова) шукає батько Давид Семенович. Писати до редакції „Українські Вісті“. 381-2

Гуська Михайла із с. Кішське, пов. Березів (до закінчення війни перебував Нустрія) — оголошення слати: Гусак Павла, 713 Oniso St. Syracuse N.Y. USA. 397-2

— Батька Григорія Д., брата Олексія і сестру Марію та всіх земляків і знайомих із села Броніна, Закарпатського р-ну Полтавської обл. розшукує Лідія Анатолійна Hamburg, Neuer Graben, Camp 515, Falkenberg 398-4

— Шукаю сина Павла та зятя Черниченка Якова. Писати на Ангсбург. Сомае-казерне, 2-79 396-4

— Сина Рєшніла Івана, 1924 року народження, був один час в Номому Ульмі, — розшукує батько Навас Рєшніло. Писати на „Укр. Вісті“ 399-2

— Корнієвко Устима Подолею адресу сина: Корнієнко Олександра, 85 VictoriaCamp, Mildenhale, Suffolk, Great Britain 406-4

— Рідних і знайомих Марія Лашко. Писати: Hannover, Ferd. Wallbrecht-Strasse 84, Konstanz Brühl (für Frau Maria) 402-1

— Розшукує Володимира Полегешка, Михайла Денасенка, Михайла Скибу, Івана Багатюка, Павла Рєпіча, Володимира Шарая. Писати на „Українські Вісті“ 403-1

— Хто знає про долю сестри Лідії Юхимівни з мамою. Писати: Staffeltstein, Kirchgasse 14 (13a) Lubow Gordjewa 405-8

— Брата Шаша Стефана, сестру Шашу Марію та знайомих з Мостиска (Галичина) — шукає Шаша Михайло — Табір 25, Галендорф, Брау швайр 395-1

— Михайла Кузьмича Журакці (Полтавщина) шукає брат Іван. Писати на „Українські Вісті“. 408-2

— Земляків та приятелів шукає Микола Іванович. Писати на „Українські Вісті“. 409-4

— Сестричка Константина та Леоніда Пархоленка з Полтавщини шукає Sokarewicz, 50 Argyle Road, Southampton, England. 411-3

— Батька Гринька, сестру Маруся, двоюрідного брата М. Нагіраого та швагря Павла Дмитра шукає Журакціський Василь. Писати на „Українські Вісті“. 414-3

— Сина Шовковича Костю розшукує мати Шовковича Евфросіна, Ангсбург, Сомае-казерне, бл. 3/16. 417-9

— Сина Удола Анатолія розшукує батько Тросяк Удола — Нова-Ульм, Районгартказерне, бл. „B“, 14. 418-3

— Бідан Софій шукає батько Візан Конов. Regensburg, Raufingerstr. 11a. 419-3